

23. fejezet

Efraim és Manassé a Bibliában

Efraim és Manassé József fiai voltak, akik az egyiptomi éhínség előtt születtek neki Aszenáhtól On (Heliopolisz) papjának leányától. Az elsőszülött Manassé volt és utána következett Efraim (1 Móz. 41,50-52). Jákób azonosítja saját fiaival Efraimot és Manassét. Így bekerülnek Izráel törzsei közé. A legelőkelőbb helyet foglalják majd el Izrael törzsei között,^{*1} belépnek Rúben a volt elsőszülött és Simeon helyére. *„Most tehát a te két fiad, a kik néked Égyiptom földén annakelőtte születtek, hogy én hozzád jöttem vala Égyiptomba, az enyéim; Efraim és Manasse, akár csak Rúben és Simeon, az enyéim lesznek.”* 1 Móz. 48,5 - mondta Jákób. Jákób mindkét fiút megáldotta, de *„Efraimot eleibe tevé Manassénak”* 1 Móz. 48,20 noha nem ő volt az elsőszülött mégis ő lesz az, aki leginkább részesül az elsőszülöttségi áldásokban. *„de az ő öccse nálánál inkább megnevekedik, és az ő magja népek sokaságává lesz.”* 1 Móz. 48,19 – mondta Jákób Efraimról. Mózes Jákóbbhoz hasonlóan áldotta Efraimot és Manassét *„szarvai bivalyszarvak; népeket öklel azokkal mindenfelé a földnek széléig. És ezek Efraim tízezrei és Manassé ezrei.”* 5 Móz. 33,13-17 Efraim központi helyen feküdt Izrael közepén helyezkedett el. Az Efraimbeliak saját határukon kívül területeket nyertek el testvérüktől Manassétól (Józs. 16,5-9). *„De Manassé fiai örökségéből is hasítottak ki városokat Efraim fiainak, mindegyik várost a falvaival együtt.”* Józs. 16,9 (MBT ford.) Sajnos összekeveredtek olyan bálványimádó népekkel, akiket ki kellett volna üzniük maguk elől. *„De ki nem üzék a Kananeust, a ki lakik vala Gézerben; azért ott lakik a Kananeus az Efraim között mind e napig, és lőn robotos szolgává.”* Józs. 16,10 Isten prófétája által rámutatott, hogy ez az összekeveredés csak gyalázatot hoz Efraimra, ereje lecsökken és eljár felette az idő, noha ő mindezt vakságában nem látja. *„Efraim összekeveredett a népekkel. Olyanná lőn az Efraim, mint a meg nem fordított pogácsa Idegenek emésztik erejét, de ő nem veszi észre. Ősz hajjal is hintve van már, és azt sem veszi észre.”* Hós. 7,8-9 Efraim és Manassé igen nagy nép volt *„Sok nép vagy te és nagy erőd van néked, nem lesz néked csak egy sors szerint való részed.”* Józs. 17,17 Olyan nagy nép volt Efraim és Manassé, hogy nem volt elég nekik a sors szerint jutott rész ezért további területekre tartottak igényt, amit Józsué jóvá is hagyott (Józs. 17,18). Efraim Izrael legerősebb törzse volt. Annyira meghatározó volt ez a törzs, hogy az északi országrész (10 törzs) az Efraim nevet veszi át, az Izrael mellett. Jól láthatjuk ezt pl. Hóseás könyvében, ahol felváltva használja ugyanabban az értelemben az Efraimot és az Izraélt, Izraelre. Efraim gazdag volt hadakozó férfiakban (2 Krón. 28,7; 1 Krón. 12,30) de a lázadó Séba is Efraimbéli volt (2 Sám. 20,21). Efraim menedék várossal rendelkezett (Józs. 20,7) és Istennek hűséges szolgálói is voltak Efraimban, mint pl. Józsué a katonaeMBER (Józs. 24,29 –30), próféták (2 Kir. 5,21-22) és prófétanők, mint pl. Debora a prófétanő (Bír. 4,4-5) vagy bírák, mint pl. Thóla (Bír.10,1), Abdon (Bír. 12,13-15) és Elkána Annának és Penninának férje (1 Sám. 1,1). Az irgalmas öreg ember és a Lévita is, aki kiszolgáltatta parázna feleségét, efraimból valók voltak (Bír. 19,16-20). Efraim különleges kiváltsága volt, hogy itt volt Silóban az Isten háza és itt volt a frigyláda is. Ahija próféta is itt lakott. (Józs. 18,1;10; Bír. 21,19; 1 Sám. 1,3; 4,4; 1 Kir. 11,29)

Mindezek ellenére a bálványimádás szörnyű bűne is innen indult ki. Az Efraimbéli Mika berendezte a bálványimádást: *„Vala pedig egy férfiú Efraimnak hegyéről való, kinek neve Mika vala; És monda az ő anyjának: Az az ezerszáz ezüst, mely tőled elvétetett, és a mely miatt te átkozódál, és füleimbe is mondtad, imé az az ezüst én nálam van, én vettem el azt. És*

^{*1} „Ha áld, téged említsen Izrael, mondván: Az Isten téged olyanná tegyen mint Efraimot s Manassét”
1 Móz. 48,20

monda az ő anyja: Légy megáldva, fiam, az Úrtól! És visszaadta az ezerszáz ezüstpénzt az ő anyjának. És monda az ő anyja: Szentelve szentelem e pénzt az Úrnak az én kezeimből fiaimért, hogy egy faragott és öntött bálvány készíttessék abból, azért most visszaadom azt tenéked. De ő megint visszaadá a pénzt anyjának, és vőn az ő anyja kétszáz ezüstpénzt, és odaadá azt az ötvösnek, és az készített abból egy faragott és öntött bálványt. Ez azután a **Mika házában volt.** És a férfiúnak, **Mikának volt egy temploma, és készített efódot és terafimot, és felszentele az ő fiai közül egyet, és ez lőn néki papja.** Ebben az időben nem volt király Izráelben, **hanem kiki azt cselekedte, a mit jónak látott.** Vala pedig egy ifjú, Júdának Bethleheméből, a Júda nemzetségéből való, ki Lévita vala, és ott tartózkodott vala. És elméne ez a férfiú Júdának Bethlehem városából, hogy ott tartózkodjék, a hol helyet talál. Így jött az Efraim hegyére, Mika házához, vándorlása közben. És monda néki Mika: Honnan jössz? És monda: Lévita vagyok Júdának Bethleheméből, és járok s kelek, hogy hol találnék helyet. És monda néki Mika: Maradj nálam, és légy nékem atyám és papom, és én adok néked esztendőnként tíz ezüstpénzt és egy öltöző ruhát és eledelt. És a Lévita beszegődött. És tetszék a Lévitanak, hogy megmaradjon annál a férfiúnál; és olyan lőn néki az az ifjú, mint egyik az ő fiai közül. És felszentelte Mika a Lévítát; így lett papjává az ifjú, és maradt Mika házábanál. **És monda Mika: Most tudom, hogy jól fog velem tenni az Úr, mert e Lévita lett papom.”** Bír. 17,1-13 A Dán fiai később elvitték a Lévítát Mikától, így a bálványimádás tovább terjedt Dánba. „Mikor pedig ezek a Mika házához bementek és elvették a faragott képet, az efódot, a teráfot és az öntött bálványt, monda nekik a pap: Mit míveltek? Azok pedig mondanak néki: Hallgass, tedd kezed ajakadra, és jőjj el velünk, és légy nekünk atyánk és papunk. Melyik jobb, hogy egy ember házában légy papja, vagy hogy Izráelben egy nemzetségnek és háznépnek légy papja? És örvendett ezen a papnak szíve, és elvitte az efódot és a teráfot és a faragott képet, és velök a nép közé ment.” Bír. 18,18-20

Majd később az efratai Jeroboám az, aki berendezi a bálványimádást Efraimban ezen belül Béthelben majd pedig Dánban. Még egy ünnepet is szerzett a „Júdabeli ünnep módja” szerint tehát teljesen lemásolta formailag az eredeti ünnepet. De gyökeresen megváltoztatta azt. Így teljes rendszerváltozást hozott létre, amely az Igaz Istentől való teljes elforduláshoz vezetett Izráelben. „**Jeroboám** pedig megépíté **Síkemet az Efraim hegyén, és abban lakék; ... Tanácsot tartván azért a király, csináltata két arany borjút, és monda nekik: Sok néktek Jeruzsálemben felmennetek: Ímhol vannak a te isteneid, óh Izráel, a kik téged kihoztak Égyiptomnak földéből. És az egyiket helyhezteté **Béthelbe,** a másikat pedig Dánba. És e dolog nagy bűnnek lett az okozója, mert a nép felment az egyik elé egészen Dánig. Azután felállítá a magas helyek templomát, és papokat szerze a nép aljából, a kik nem voltak a Lévi fiai közül. **És szerze Jeroboám egy ünnepet is a nyolczadik hónapban, a hónap tizenötödik napján, a Júdabeli ünnep módja szerint,** és áldozék az oltáron. Hasonlóképen cselekedék Béthelben is, áldozván a borjúknak, a melyeket csinált vala, és szerze Béthelben papokat a magaslatokhoz, a melyeket csinált vala. És áldozék azon az oltáron is, a melyet Béthelben állított fel, a nyolczadik hónap tizenötödik napján, abban a hónapban, a melyet az ő szívében gondolt vala; és ünnepet szerze az Izráel fiainak, és felméne az oltárra, hogy jóillatot szerezzen.” 1 Kir. 12,25; 12,28-33 Az aranyborjúval kapcsolatos eseményekről még régészeti leletek is tanúskodnak: „A samáriai cserepeken szereplő nevek egyike, az „Egeliau” különösen érdekes jelentése miatt: „Jehova – borjú”. I. Jeroboám állított fel egy-egy aranyborjút Béthelben és Dánban, ahol aztán Jehovát úgy imádták, mint azt az Izráel körül élő pogány népek tették bálványaikkal....Bár az aranyborjúk már rég eltűntek, egy Akháb korában élt szegénysorú polgár neve arról tanúskodik, hogy az emberek Jehovát abban az időben borjúnak képzelték a bétheli és dáni szobrok hatására.”¹ **BÉTEL:** jelentése: Isten háza (B.N.F.) eredetileg Benjaminhoz tartozott, majd az ország kettészakadása után Efraimé és Manassé féltörzséé lett. Ámós és Hóseás ítéletet hirdettek felette (Ám 3,14), azt »Bét-Aven«-nek nevezve (a**

szégyenletes bálványozás háza) (Hós 4,15). Voltak itt prófétaifjak (2 Kir. 2,3) és elvetemült fiatalok is, akik kigúnyolták Elizeus prófétát Illés menybemenetele miatt (2 Kir. 2,23). Az Efraimbeliak sajátos nyelvjárást használtak (Bír. 12,5-6). Amikor még nem torzult el Efraim a Zsoltáríró elmondhatta róla: „*Efraim az én fejemnek oltalma*” Zsolt. 60,9 A Biblia a virágzó Efraimot a szintén virágzó Tíruszhoz is hasonlítja: „*Efraim, a mint néztem, mint Tírusz van plántálva a mezőben*” Hós. 9,13 De a felfuvalkodott Efraim az egész Izraelt bűnbe vitte. „*Rettenetes dolgokat látok Izráel házában. Ott van Efraim paráználkodása; meg van fertőzve Izráel.*” Hós. 6,10 (Lásd még Hós. 5,3) „*Körülvett engem Efraim hazugsággal, az Izráel háza pedig csalárdsággal;*” Hós. 11,12 Isten gondviselése Efraimra is kiterjedt és megpróbálta őt visszafordítani helytelen útjáról, de ő nem akart, megtérni hűtlenségéből. „*Pedig én tanítottam járni Efraimot; ő vette őket karjaira, de ők nem ismerték el, hogy én gyógyítottam meg őket.*” Hós. 11,3 Sőt amikor az Úr gyógyítani akarta az Izraelt Szent Lelkével akkor a bálványimádó Efraim még ellent is állt gonosz cselekedeteivel. „*A mikor gyógyítani akarnám Izraelt, akkor tudódik ki Efraim vétké és Samaria gonoszsága; mert csalárdul cselekesznek, tolvaj tör be, és rabló fosztogat az utcán.*” Hós. 7,1 Az eltorzult Efraim már nem Isten dicsőségét kereste, hanem különböző politikai hatalmak kegyeit. „*Széllal táplálkozik Efraim és fut a keleti szél után. Mindennap szaporítja a hazugságot és a sanyargatást, és frigyét szereznek az Assirussal és Égyiptomba visznek olajat.*” Hós. 12,1 Az olaj a Szentlélek jelképe a Bibliában. Égyiptomba (ateizmus) olajat vinni szimbolikusan, azt jelenti, mint annak (ateizmus) képviselőit felkenni, megszentelni, elismerni, hogy egy bizonyos szolgálatra ők elhivatottak. Mindez nagy kiváltságot és különleges áldásokat jelent. (3 Móz. 8,10-12) Mivel Efraim különböző politikai hatalmak kegyeit kereste Isten helyett ezért balgataggá, tudatlanná lett. „*És olyan lett Efraim, mint az együgyű galamb: balgatag! Égyiptomhoz kiáltanak, Assiriához folyamodnak.*” Hós. 7,11 „*Látta ugyan Efraim a maga betegségét, Júda is a maga sebet, és Efraim Assiriához folyamodott és küldött Járéb királyhoz; de az nem tud titeket meggyógyítani, és nem veszi le rólatok a sebet.*” Hós. 5,13 „*Mert ők Assiriához folyamodnak; Efraim magában bolygó vadszamar; szeretőket bérelnék.*” Hós. 8,9 A szeretők azokat a politikai hatalmakat jelképezik, akik felé bízott, akiktől segítséget várt Efraim. Annyira megromlott Efraim, hogy az Írás kijelenti róla „*Ólalkodik a próféta körül Efraim, Istenem népe. Csapdát állítottak minden útjára, gyűlölködnek Istene házában. Mélységesen megromlottak, mint egykor Gibeában.*” Hós. 9,8-9 (MBT. ford.) Gibeá népe lesüllyedt a homoszexualitás mélységeibe (Bír. 19,22-25).

Ezékiás király idejében találkozunk egy reformációval. Ezékiás, hogy az Úr Isten felé fordítsa a népet paskha ünnepet akart tartani és ezért igyekezett összegyűjteni mindenkit az ünnepre. Miközben Ezékiás megtérésre hívogatta a népet Efraimtól Zebulonig nagy ellenállással találkozott, mégis ennek ellenére sokan engedtek közülük is a hívásnak. Hogy mennyire le voltak süllyedve ezek az emberek, jól mutatja az, hogy „*nem szentelték meg magukat*” és mégis megették a paskhabarányt. Ezékiás felismerve szörnyű állapotukat kérte Istent, hogy ne tulajdonítsa e bűnt nekik. „*A kegyes Úr tisztítsa meg azt;*”. Oly sokáig éltek ilyen bűnös életet, hogy a bűn elhomályosította értelmüket. Akartak engedelmeskedni, de már nem tudták hogyan kell. A kegyelmes Isten meghallgatta Ezékiás imáját. „*Mikor pedig a híradók városról-városra menének az Efraim és a Manasse földén, mind Zebulonig, nevetik és csúfolják vala őket;*” 2 Krón. 30,10 „*Mert a népnek nagy része, sokan az Efraim, Manasse, Izsakhár és Zebulon nemzetségéből, nem szentelték meg magukat, mindazáltal megevék a paskhabarányt, nem úgy, a mint megiratott; de könyörge Ezékiás érettök, mondván: A kegyes Úr tisztítsa meg azt; Mindenkit, a ki szívét elkészítette, hogy keresse az Istent, az Urat, az ő atyái Istenét, ha nem a szentségnek tisztasága szerint is. És meghallgatá az Úr Ezékiást, és a népnek megkegyelmeze.*” 2 Krón. 30,18-20

A végső nagy evangéliumhirdetés idején a jelképes »efraimbeliek« közül is sokan megtérnek majd. „*Jól hallottam, hogy panaszkodott Efraim: Megvertél engem és megverettetém, mint a tanulatlan tulok; téríts meg engem és megtérek, mert te vagy az Úr, az én Istenem. Mert azután, hogy megtérítettél engem, megbántam bűnömet, és miután megismertem magamat, czombomat vertem; szégyenkezem és pirulok, mert viselem az én ifjúságomnak gyalázatát. Avagy nem kedves fiam-é nékem Efraim? Avagy nem kényeztetett gyermek-é? Hiszen valahányszor ellene szóltam, újra megemlékeztem ő róla, azért az én belső részeim megindultak ő rajta, bizony könyörülök rajta, azt mondja az Úr!*” „Efraim így szól: *Mi közöm nékem többé a bálványokhoz?! Én meghallgatom és figyelek reá. Olyan vagyok, mint a zöldelő cziprusfa! Tőlem származik a te gyümölcsöd!*” Hós. 14,9 „*Mert leszen egy nap, mikor a pásztorok kiáltnak az Efraim hegyén: Keljetek fel, és menjünk fel Sionba az Úrhoz, a mi Istenünkhöz.*” Jer. 31,6 „**Megszűnik Efraimnak irigysége, és Júdából a gyűlölködők kivágattatnak; Efraim nem irigykedik Júdára, és Júda sem támad többé Efraimra.**” Ésa. 11,13 – mivel az efraimbeliek közül is sokan megtérnek Istenhez. „*Siralommal jönnek és imádkozva hozom őket, vezetem őket a vizek folyásai mellett egyenes úton, hol el nem esnek, mert atyja leszek az Izráelnek, és az Efraim nékem elsőszülöttem.*” Jer. 31,9 A majdan megtérőket Isten visszahelyezi eredeti kiváltságos állapotukba. „*Szólj nékik: Ezt mondja az Úr Isten: Ímé, én fölveszem a József fáját, mely Efraim kezében van, és Izráel nemzetségeit, az ő társait, és teszem őket ő hozzá, a Júda fájához, és összeteszem őket egy fává, hogy egygyé legyenek az én kezemben.*” Ezék. 37,19 Vagyis Isten a leghűségesebb maradékhoz, a »Júdához« kapcsolja az Efraimbelieket. A könyörülő Isten nem kívánja az eltorzult Efraimbeliek halálát, pusztulását. „*Miképen adnálak oda Efraim, szolgáltatnálak ki Izráel!? Miként adnálak oda, mint Admát, tennélek olyanná, a milyen Seboim?! Megesett bennem az én szívem; fellángolt minden szánalmam! Nem végzem el haragomnak hevét; nem fordulok vissza Efraim vesztére; mert Isten vagyok én és nem ember, a Szent te közötted, és nem haraggal jövök én. Az Urat fogják követni. **Ordít, mint az oroszlán; ha ő ordít, remegve gyűlnek össze a fiak napnyugot felől.***” Hós. 11,8-10 (Vö. Jel, 10,3) „*Mert kifeszítem Júdát magamnak mintegy kézívet és megtöltöm Efraimot; és felindítom fiaidat, oh Sion, a te fiaid ellen, oh Jáván, és olyanná teszek, mint a hős fegyvere.*” Zak. 9,13 - Jáván fiai alkotják a szigetlakó népeket. (Lásd 1 Móz 10,4-5) A megtérített Efraim részt vesz más népek megváltásában. „**Efraim is olyan lesz, mint egy hős, és örvendeznek majd mintegy bortól ittasodva, és látják fiaik és örvendeznek; örvend az ő szívök az Úrban. Süvöltök nékik és egybegyűjtöm őket, mert megszabadítom őket, és megsokasulnak, a mint megsokasultak vala. És széthintem őket a népek között, hogy a messze földeken is emlegessenek engem, és fiaikat neveljenek és visszatérjenek.**” Zak. 10,7-9 „**És megerősítem a Júda házát, és a József házát megsegítem, és visszahozom őket, mert szánom őket, és olyanokká lesznek, mintha el sem vetettem volna őket; mert én vagyok az Úr, az ő Istenök, és meghallgatom őket.**” Zak. 10,6 Az Isten megkegyelmez a fogságban lévő megtérő maradéknak, majd a nagy evangéliumhirdetés alatt dicsőségessé teszi őket (a József háza nemcsak Efraimot és Manassét jelenti, hanem az egész Izráelt). (A József házáról még Abd. 1,18 is beszél az utolsó ítélettel kapcsolatban, a József háza itt az igazi kereszténységet jelenti.)

Több bibliai történetből is láthatjuk, hogy az Efraimbeliek hiú dicsőségvágyók voltak. Az egyik ilyen történet Gedeonról szól. Kezdetben Gedeon nem hívta segítségül az efraimbelieket a harcba Midián ellen. Kiváltságos helyzetükre tekintettel kímélni akarta őket, csak később hívta el őket a háborúba ezért az efraimbeliek feddődtek is vele, de okosan felelve lecsendesítette őket, mikor megértette velük kiváltságos helyzetüket. Ráadásul az oly igen féltett dicsőségből is kivehették részüket, mivel ők pusztíthatták el Midiánnak két fő fejedelmét (Bővebben lásd, Bír. 7,24-25; 8,2-3). Jefte idejében szintén a dicsőségüket féltették

az Efraimbeliak. Az efraimbeliak nem segítették meg az igaz Jeftét az Ammon fiai ellen, sőt még ellene is támadtak ezért Jefe megverte Efraimot (Bír. 12,1-3).

Eljött az az idő, amikor már Isten nem támogatta Efraimot. Amásia még Isten támogatását élvezte Júdában „*mivel kedves dolgot cselekedett az Úr előtt*” de sajnos nem tiszta szívből, érdekei vezették tetteit (2 Krón. 25,2). Ekkor Amásia uralkodása idején Isten már nem támogatta az Izráelitákat, amit miután Amásia a Júdabeli király megértett, hazaküldte Izráelt a harcból. Így győzelmet arathatott ellenségei, az edomiták felett. „*Eljőve pedig az Isten embere ő hozzá, mondván: Oh király! ne menjen el te veled Izráel serege, mert az Úr nem lesz Izráellel, Efraim minden fiaival. Ha nem hiszed, ám menj el, készülj a viadalhoz; de megver az Isten téged az ellenség előtt; mert az Isten hatalmában van mind a segítség, mind a megveretés. Akkor monda Amásia az Isten emberének: De mit tegyünk a száz talentom ezüsttel, a melyet Izráel seregének adtam? És felele az Isten embere: Az Úr néked annál sokkal többet adhat. Kiválasztá azért Amásia azt a sereget, a mely Efraimból jött vala ő hozzá, hogy mennének helyökre; mely dologért igen megharagvának a Júda népére, és felgerjedd haraggal tértek vissza helyeikre.*” 2 Krón. 25,7-10

Vajon mi lesz a bálványimádó Efraim végső sorsa? Sok bűne miatt végleg elvették. „*Azután megütälá a József sátorát, és nem választá Efraim törzsét;*” Zsolt. 78,67 (Lásd még Jer. 7,15) „*Bálványokkal szövetekezett Efraim; hagyd hát magára!*” Hós. 4,17 Kiváltságai is elvesznek többé már nincs közöttük az Úrnak háza és frigyládája melyben törvénye, van. „*És elveté magától Silói hajlékát, a sátor, a melyben lakott vala az emberek között;*” Zsolt. 78,60 „*Efraim fiai, a fegyveres ijászok hátat fordítottak az ütközet napján; Nem őrizték meg az Isten szövetségét, és nem akartak járni az ő törvényében; Sőt elfelejtkeztek az ő tetteiről, csodáiról, a melyeket mutatott nekik.*” Zsolt. 78,9-11 „*Efraim el van nyomva, összetörve az ítélettől, mert tetszett neki követni az emberi rendelést!*” Hós. 5,11 (Lásd még Hós. 5,12; Jer. 7,15; Hós. 5,9) De hová vezet e megtéretlen testvérek sorsa, Efraimé és Manasséé ha az Isten már nem őrzi őket, kegyelmét visszavonja tőlük? „*És mondam: Nem őrizlek én titeket, haljon meg a halálra való és vágattassék ki a kívágni való, a megmaradottak pedig egyék meg egymásnak húsát.*” Zak. 11,9 -mondja az Úr. „*A seregek Urának haragja miatt kiégett a föld, és a nép a tűznek eledele lőn: Senki atyjafián nem könyörül, Jobbkézre vág és megéhezik, eszik balkézre és nem elégszik meg; mindnyájan karjoknak húsát eszik, Manassé Efraimot és Efraim Manassét; s mindketten Júda ellen kelnek. Mindezekkel haragja el nem múlt, és keze még felemelve van.*” Ésa. 9,19-21 Egy másik Igehelyből Ésa. 49,26-ból azt is megtudjuk, hogy a jelképes Efraim és Manassé zsarnokoskodtak az igazi kereszténységen. „*És etetem nyomorgatóiddal az önnön húsokat, és mint a musttól, véroktól megrészegednek, és megtudja minden test, hogy én vagyok az Úr; megtartód és megváltód, Jákóbnak erős Istene!*” Ésa. 49,26

Egy másik prófécia is szól Efraimról Ésa. 28,1-ben*² amely Efraim és lerészegített társainak vesztéről szól a végső időben. „*Jaj Efraim részegei kevély koronájának és dicsőséges ékessége hervadó virágának, mely a bortól megverettek kövér völgye fején van.*” Ésa. 28,1 Egész Palesztina igen gazdag szőlőtermő vidék volt. Efraim is ide tartozott (Bírák 8,2). Jelképes értelemben a részegítő ital a bor a Bibliában a hazugságot, a hazug tanítást jelenti. „*részegek, de nem bortól, tántorognak, de nem részegítő italtól*” Ésa 29,9 vagy máshol ezt mondja az Ige: „*Ha valamely szélházi és csalárd így hazudoznék: Prédikálok néked borról és részegítő italról, az volna e népnek prófétája.*” Mik. 2,11 Ez a hatalom tehát hazugsággal részegít le másokat. Asszíriához és Babilonhoz hasonlóan cselekszik! Náh. 3,11 –ben

*² „*Jaj a büszke koszorúnak, melyet Efraim részegei viselnek, és a hervadó virágnak, amely ékesen díszíti őket, akik bortól mámorosak a termékeny völgyre néző hegycsúcson!*” Ézs. 28,1 MBT ford.

Ninivéről mondja az Ige, hogy „*Te is megrészegedel*” ami elárulja számunkra, hogy ő is lerészegített másokat („...*A milyen mértékkel mértek, olyannal mérnek néktek,...*” Márk. 4,24). Babilonról pedig kijelenti, hogy „*megrészegíté az egész földet*” Jer. 51,7 „*az ő paráznságának borával*” Jer. 17,2 Ésaías 28,2-3 bemutatja Jézus Krisztust az „*erőt és hatalmást*” aki jó az Úrtól, - akit az Atya küld (Krisztust) a jelképes Efraim és társai ellen Krisztus 2. eljövetelkor (Ján. 5,22). „*Ímé, egy erős és hatalmas jó az Úrtól, mint jégfergeteg, veszedelmes szélvész, mint özönlő erős vizeknek áradása: földhöz veri kezével azt!*” Ésa. 28,2 (Ésa. 28,17; 30,30; Náh. 1,3; Jób. 38,22-23) „*Lábbal tapodtatik meg Efraim részegeinek kevély koronája, És úgy jár dicsőséges ékességének hervadó virága, a mely a kövér völgynek fején van, mint a korai füge a gyümölcsszedés előtt, a melyet mihelyt valaki meglát, alig veszi kezébe, lenyeli.*” Ésa. 28,3-4 Efraim lerészegített társainak dicsősége, hatalma igen rövid életű lesz. A jelképes Efraim a büntetés után végül a bálványimádásából az ateizmusba sülyed: „*Mivel megszaportotta Efraim az oltárokat a bűnre, bűnre vezették őt az oltárok. Ha tízezer törvényt írnék is elébe, idegennek tekintenék azokat. Nékem szánt áldozatképen húst vágnak és esznek; az Úr nem tekint azokra kedvesen. Immár megemlékezik az ő álnokságukról, és megbünteti az ő vétkeiket; **Égyiptomba fognak ők visszatérni**”.* Hós. 8,11-13 „*Nem maradnak az Úr földén, hanem **Égyiptomba tér vissza Efraim;***” Hós. 9,3

Az Izráel királya cím eredetileg Jézus Krisztust illeti meg. „*Rabbi, te vagy az Isten Fia, te vagy az **Izráel Királya!***” Ján. 1,50 „*Izráel királya, az Úr, közötted van, nem látsz többé gonoszt!*” Sof. 3,15 De van valaki, aki bitorolja ezt a címet. „*Istentelenséget szántottatok, álnokságot arattatok. Eszitek a hazugság gyümölcset, mert bíztál a te utadban és vitézeidnek sokaságában! **Azért zendülés támad a te néped között, és minden te erősséged elpusztítatik, a miképen elpusztította Salman Beth-Arbelt a harcnak napján; az anya gyermekeivel együtt földhöz veretik. Így cselekszik veletek **Beth-El**, a ti nagy gonoszoságotokért; **hajnalra bizony elvész Izráel királya!*****” Hós. 10,13-15 - Bétel a bálványimádási központ Efraimban, ha Bétel megsemmisül Izráel leghatalmasabbja Efraim nagysága is elveszik (2 Kir. 10,29; 1 Kir. 12,26-33; 1 Kir. 13,1). A zendülés forradalmat, lázadást jelent „*De zendülés támad néped körében, minden erődítményed elpusztul,*” Hós. 10,14 (MBT. ford.) Vagyis a nép feltámad ellene és elpusztítja erődítményeit. „*És megszégyenül ....**Izráel háza Béthel miatt, a melyben bizodalma volt.***” Jer. 48,13

„*És te elvetemedett, te gonosztevő, **Izráel fejedelme, a kinek napja eljött az utolsó véték idején:** Így szól az Úr Isten: **El a süveggel, le a koronával!** Ez nem létszen ez: az alacsony legyen magas, és a magas alacsony! Rommá, rommá, rommá teszem azt; **ez sem lesz állandó, míg el nem jő az, a kié az uralkodás, és néki adom azt!** Ezék. 21,25-27 -Krisztus második eljövetele megpecsételi vetélytársa sorsát annak sorsát, aki az Izráel törzsei között a legvirágzóbb, legnagyobb és legerősebb. Ma úgy mondanánk a kereszténység fejének sorsát. (A korabeli időben Izrael fejedelme az elvetemült király Sedékiás volt. Ez a prófécia rajta már teljesebben.² A végidőben viszont ismét teljesül a Sedékiás útján járó hatalommal.)*

Efraim hatalma igen megnövekedett Izráelben: „***Ha Efraim megszólalt, mindenki rettegett, naggyá lett Izráelben.***” Hós. 13,1 (MBT. ford.) De az efraimbéliek szíve eltávozott az Úrtól ezért „*kevélyen és felfuvalkodva*” Ésa. 9,9 szóltak. „*És Efraim ugyan ezt mondja: **Bizony meggazdagodtam; vagyont szerzettem magamnak. Semmi szerzeményemben nem találnak rajtam álnokságot, a mely bűn volna!***” Hós. 12,8 Azonban „***Gonoszul ingerelte Efraim az Istent; de rajta szárazítja a sok vért, és gyalázatosságát megfizeti néki az ő Ura.***” Hós. 12,14 „***Mert bár a testvérek közt ő a legvirágzóbb: feljő a keleti szél, az Úr szele támad fel a pusztából; kiszárad kútfeje, elapad forrása: az rabolja ki minden drága kincseinek tárházát.***”

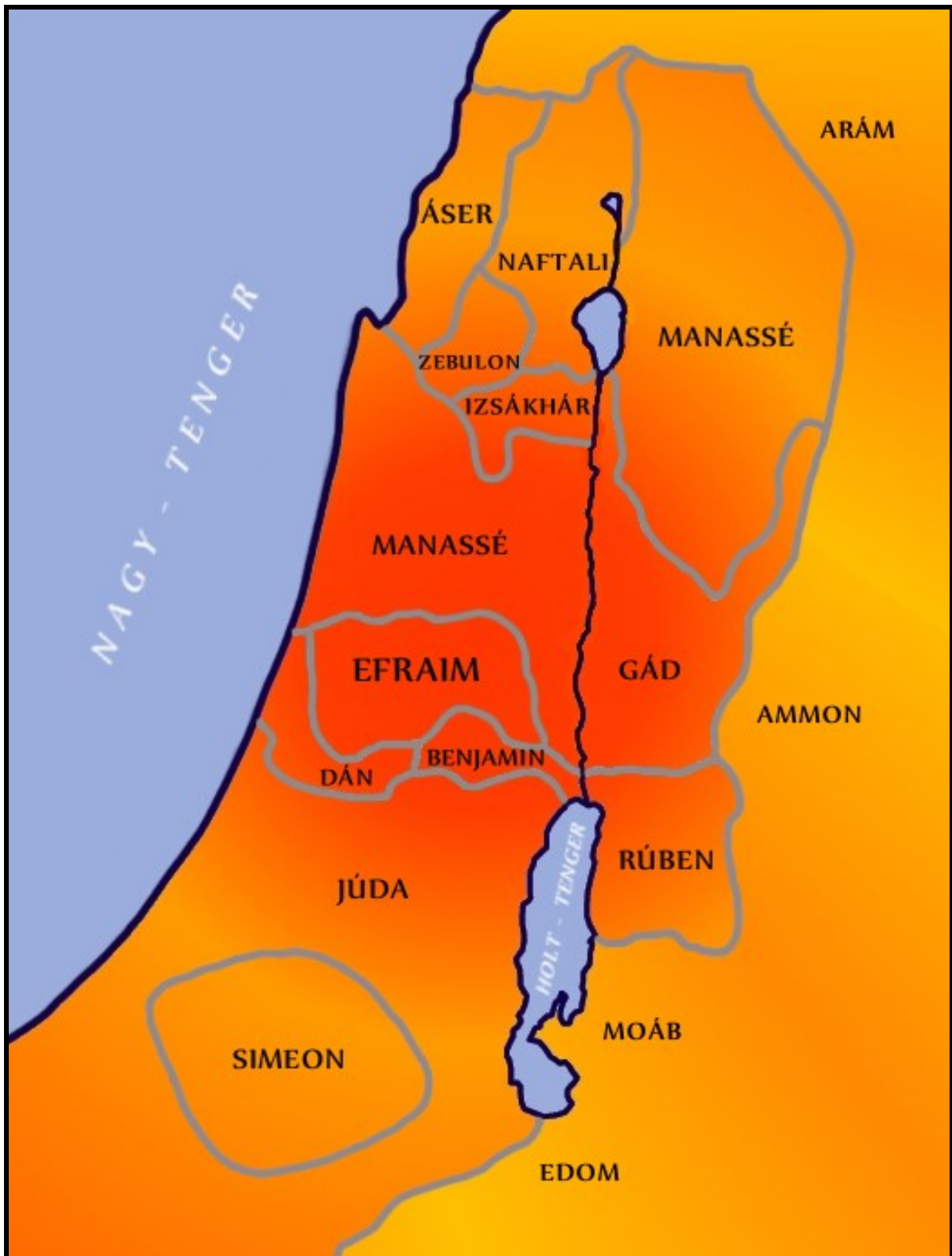
Hós. 13,15 A keleti szél a romboló, pusztító erőket szimbolizálja (1 Móz. 41,6; Jób. 27,21; Zsolt. 48,8; Ésa. 27,8; Ezék. 27,26; Jer. 18,17; Jón. 4,8).

Amint láthatjuk, Efraimot utoléri a végzete és kincsei prédává lesznek. Mielőtt azonban azonosítanánk Efraimot és Manassét ejtsünk még néhány szót Manasséről. Efraimhoz hasonlóan menedékvárossal rendelkezett (Józs. 21,27). Kezdetben megtartották a megtartandókat „*az Úrnak ...parancsolatját*” (Józs. 22,1-6) Ekkor Isten tulajdon népe volt (Zsolt. 108,9). De sajnos később már nem így cselekedtek Manassé fiai (Bír. 1,27-28). Manassé fiai, akik erős vitézek voltak megsegítették Dávidot (1 Krón. 12,19-21). Manassé is beletéved a bálványimadásba, de Jósiás lerontja a bálványokat*³ (2 Krón. 34,5-7). Részt vettek azok között, akik pénzt gyűjtöttek, hogy az Úr házát kijavítsák (2Krón. 34,9).

A Bibliában Izrael a kereszténységet jelenti átvitt értelemben. Ezért Efraim jelképe félreérthetetlenül a Katolikus Egyházat, Rómát szimbolizálja. Testvére Manassé a protestáns egyházakat jelképezi ők együtt a »testvérek«. Ami a romlás útját illeti, a Római Egyház a kereszténységen belül ma ugyanazt a szerepet tölti be, mint egykor Efraim Izráelen belül. A legnagyobb és legerősebb egyháznak számít, tőle indult ki a hitehagyás is. Terjeszkedése „testvére(i)” kárára is történik. Vegyük csak pl. a Dies Dominit melyben a Római Egyház kijelenti, hogy a protestáns egyházak csak részegyházak. A Katolikus Egyház bálványimadását részletezni sem szükséges, hiszen sokan rámutattak már az idők folyamán. A Katolikus Egyházban keresztény és pogány elemek keveredésével találkozhatunk. Növekvő hatalma erős befolyást gyakorol más egyházakra is. A Vasárnapünnepléssel Jeroboámhoz hasonlítható. Aki lemásolta az eredeti ünnepet formailag, lényegileg viszont elültette benne a bálványimadást, és ezzel létrehozta a hamisítványt. Sajátságos nyelve a latin nyelv. A dicsvágy a gazdagság és a hatalom jellemzi, mint az ősi Efraimot. A középkori üldözéseivel sok embert gyilkolt meg. Hatalmi érdekei szerint különböző politikai hatalmak kegyét is igyekszik keresni. Sorai között gyakorta hallhatunk szexuális eltévelyedésről (mint Gibea napjaiban) pedofil és homoszexuális papokról.³ A Bibliát mutatja ugyan az embereknek, de emberi rendelkezéseket követ. Tanításaival „*lerészegít*” másokat. És bár a rendszer kétségkívül torz mégis Istennek közöttük is van népe. Vannak igazi őszinte katolikusok is és sok protestáns, akik csak Krisztust ismerik el királyuknak Isten közülük is összegyűjti népét. Az Ésa. 28,1-ben lévő Efraim részégei elsősorban azok a politikai hatalmak lesznek, akik az egyházzal kívánják megerősíteni politikai hatalmukat (Jel. 17,2;13). A bálványimadásba lesüllyedt Róma bukását az Írás előre látja. Bukásakor népe felzendül ellene. A bukása után keletkező őr az (Egyiptomi) ateista lelkület veszi át. Éppen úgy amint történt ez a középkori Róma bukása után a nagy francia forradalom idején. Izrael házának vezérei kegyetlenül élösködtek a népen ezért Isten is kilátásba helyezte ellenük a kegyetlen ítéletet. „*És mondám én: Halljátok, kérlek, Jákób fejedelmei és Izráel házának vezérei: Nem a ti tisztetek-é tudni az ítéletet?! Ti, kik gyűlölitek a jót és kedvelitek a gonoszt! A kik levonszátok róluk bőrüket és csontjaikról az ő húsokat! A kik megeszik az én népemnek húsát, és lenyúzzák róluk bőrüket, és összetörik csontjaikat, és feldarabolják, akár csak a fazékba, és mint húst a tálba. Kiáltanak majd az Úrhoz, de nem hallgatja meg őket; sőt elrejtí akkor orcáját elölök, mivelhogy gonoszokká lettek cselekedeteik.*” Mik. 3,1-4 „*És etetem nyomorgatóiddal az önnön húsokat, és mint a musttól, véroktól megrészegegednek, és megtudja minden test, hogy én vagyok az Úr; megtartód és megváltód, Jákóbnak erős Istene!*” Ésa. 49,26

© Sipos Gábor

*³ még Efraimra is kiterjedt ez a reform

Izrael 12 törzse (Rajz: SG)

Idézetek jegyzéke

---

¹ Siegfried Horn: A bibliai régészet XX. század eleji feltárásai Bibliaiskolák Közossége 1990. 21. o.

² E. G. W.: Pátriarkák és próféták Advent Kiadó 1995. 280. o.

³ Frédéric Martel: A Vatikán Kínos Titkai Park Könyvkiadó